

SZABVÁNYÜGYI TÁJÉKOZTATÓ – 2022

Standardisation information – 2022

I. Beszámoló jelentések

Először azoknak a Műszaki Bizottságoknak a tavalyi évről szóló jelentéseit ismertetjük, melyekben a MAROVISZ képviselteti magát.

MSZT/MB 410 Roncsolásmentes vizsgálatok

2022. évi tevékenység

1. táblázat: Jóváhagyó közleménnyel, angol nyelven bevezetett szabványok

MSZ EN 13477-2:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. Akusztikus emisszió. A berendezés jellemzése. 2. rész: A működési jellemzők igazolása
MSZ EN 17290:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. Ultrahangos vizsgálat. Erózió és/vagy korrózió miatti vastagságcsökkenés vizsgálata TOFD-módszerrel
MSZ EN 17391:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. Akusztikus emisszió. Fémből készült nyomástartó berendezések és szerkezetek üzemelés közbeni akusztikus emissziós vizsgálata. Általános követelmények
MSZ EN 17501:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. Hőterképes vizsgálat. Lézergerjesztésű aktív termográfia
MSZ EN ISO 19232-5:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. A radiográfiai felvételek képminősége. 5. rész: A képéletlenség és az alapvető térbeli felbontás értékének meghatározása kéthuzalos képminőségjelzőkkel (ISO 19232-5:2018)
MSZ EN ISO 10675-1:2022	Hegesztett kötések roncsolásmentes vizsgálata. Radiográfiai vizsgálatok átvételi szintjei. 1. rész: Acél, nikkal, titán és ötvözetek (ISO 10675-1:2021)
MSZ EN ISO 10675-2:2022	Hegesztett kötések roncsolásmentes vizsgálata. Radiográfiai vizsgálatok átvételi szintjei. 2. rész: Alumínium és ötvözetek (ISO 10675-2:2021, 2022. februári helyesbített változat)
MSZ EN ISO 17405:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. Ultrahangos vizsgálat. A hegesztett, hengerekt és robbantott plattírozás vizsgálati módszere (ISO 17405:2022)
MSZ EN ISO 23864:2022	Hegesztett kötések roncsolásmentes vizsgálata. Ultrahangos vizsgálatok. Automatizált, teljesen fókuszáló módszer (TFM) és kapcsolódó technológiák alkalmazása (ISO 23864:2021)

2. táblázat: Magyar nyelven kiadott szabványok

MSZ EN ISO 9712:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. Roncsolásmentes vizsgálatot végző személyzet minősítése és tanúsítása (ISO 9712:2021)
MSZ EN ISO 17637:2017	Hegesztett kötések roncsolásmentes vizsgálata. Ömlesztőhegesztéssel készített kötések szemrevételezéses vizsgálata (ISO 17637:2016)

2022. évi ülések

Az MSZT/MB 410 2022-ben nem tartott ülést; két írásbeli szavazási eljárást folytatott le.

2023. évben várható tevékenység

Még nincs elfogadott munkaprogram (2022. decemberében). A következő szabványok közül lenne célszerű kiválasztani, hogy melyik vagy melyek magyar nyelvű változatát finanszíroznák az érdekelt szervezetek, cégek.

3. táblázat: Fordításra váró szabványok

MSZ EN ISO 22232-1:2020	Roncsolásmentes vizsgálat. Az ultrahangos vizsgálóberendezés jellemzése és igazoló ellenőrzése. 1. rész: Készülékek (ISO 22232-1:2020)
MSZ EN ISO 22232-2:2021	Roncsolásmentes vizsgálat. Az ultrahangos vizsgálóberendezés jellemzése és igazoló ellenőrzése. 2. rész: Vizsgálófejek (ISO 22232-2:2020)
MSZ EN ISO 22232-3:2021	Roncsolásmentes vizsgálat. Az ultrahangos vizsgálóberendezés jellemzése és igazoló ellenőrzése. 3. rész: Összetett berendezés (ISO 22232-3:2020)
MSZ EN 16090:2020	Réz és rézötvezetek. Az átlagos szemcseméret becslése ultrahanggal
MSZ EN ISO 23243:2021	Roncsolásmentes vizsgálat. Rezgősoros ultrahangos vizsgálatok. Szakszótár (ISO 23243:2020)
MSZ EN 17290:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. Ultrahangos vizsgálat. Erózió és/vagy korrózió miatti vastagságcsökkenés vizsgálata TOFD-módszerrel
MSZ EN ISO 14096-1:2020	Roncsolásmentes vizsgálat. A radiográfiai filmdigitalizáló rendszer minősítése. 1. rész: Meghatározások, a képminőségi paraméterek mennyiségi mérése, összehasonlító film és minőségi ellenőrzés (ISO 14096-1:2005)
MSZ EN ISO 14096-2:2020	Roncsolásmentes vizsgálat. A radiográfiai filmdigitalizáló rendszer minősítése. 2. rész: Minimumkövetelmények (ISO 14096-2:2005)
MSZ EN ISO 19232-5:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. A radiográfiai felvételek képminősége. 5. rész: A képéletlenség és az alapvető térbeli felbontás értékének meghatározása kéthuzalos képminőségjelzőkkel (ISO 19232-5:2018)
MSZ EN ISO 16526-1:2020	Roncsolásmentes vizsgálat. A röntgensőfeszültség mérése és értékelése. 1. rész: Feszültségelosztó eljárás (ISO 16526-1:2011)
MSZ EN ISO 16526-2:2020	Roncsolásmentes vizsgálat. A röntgensőfeszültség mérése és értékelése. 2. rész: A változatlanosság ellenőrzése vastagszűrő-módszerrel (ISO 16526-2:2011)
MSZ EN ISO 16526-3:2020	Roncsolásmentes vizsgálat. A röntgensőfeszültség mérése és értékelése. 3. rész: Spektrometriás módszer (ISO 16526-3:2011)
MSZ EN 12543-2:2021	Roncsolásmentes vizsgálat. A roncsolásmentes vizsgálathoz alkalmazott ipari röntgensővek fókuszoltjának jellemzői. 2. rész: Furatkamerás radiográfiai módszer
MSZ EN ISO 12718:2020	Roncsolásmentes vizsgálat. Örvényáramos vizsgálat. Szakszótár (ISO 12718:2019)
MSZ EN 1971-1:2020	Réz és rézötvezetek. Varrat nélküli, rézből és rézötvezetből készült csövek hibáinak meghatározása örvényáramos módszerrel. 1. rész: A külső felület gyűrűszondás vizsgálata
MSZ EN 1971-2:2020	Réz és rézötvezetek. Varrat nélküli, rézből és rézötvezetből készült csövek hibáinak meghatározása örvényáramos módszerrel. 2. rész: A belső felület belső tapintószondás vizsgálata
MSZ EN ISO 3452-1:2021	Roncsolásmentes vizsgálat. Folyadékbehatolós vizsgálat. 1. rész: Általános alapelvek (ISO 3452-1:2021)
MSZ EN ISO 3452-2:2021	Roncsolásmentes vizsgálat. Folyadékbehatolós vizsgálat. 2. rész: A behatoló anyagok vizsgálata (ISO 3452-2:2021)
MSZ EN ISO 21432:2021	Roncsolásmentes vizsgálat. Szabványos vizsgálati módszer a maradó feszültség neutrodiffrakciós meghatározására (ISO 21432:2019)
MSZ EN 13477-2:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. Akusztikus emisszió. A berendezés jellemzése. 2. rész: A működési jellemzők igazolása
MSZ EN 17391:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. Akusztikus emisszió. Fémből készült nyomástartó berendezések és szerkezetek üzemelés közbeni akusztikus emissziós vizsgálata. Általános követelmények
MSZ EN 17501:2022	Roncsolásmentes vizsgálat. Hőterképes vizsgálat. Lézergerjesztésű aktív termográfia

MSZT/MB 318 – Kazánok és nyomástartó edények

2022. évi tevékenység

1. táblázat: Jóváhagyó közleménnyel, angol nyelven bevezetett szabványok

MSZ EN 12952-2:2022	Vízcsöves kazánok és segédberendezéseik. 2. rész: Kazánok és segédberendezéseik nyomással terhelt részeinek szerkezeti anyagai
MSZ EN 12952-5:2022	Vízcsöves kazánok és segédberendezéseik. 5. rész: A kazán nyomással terhelt részeinek gyártása és kivitelezése
MSZ EN 12952-6:2022	Vízcsöves kazánok és segédberendezéseik. 6. rész: A kazán nyomással terhelt részei gyártásának, dokumentációjának és megjelölésének ellenőrzése
MSZ EN 12952-10:2022	Vízcsöves kazánok és segédberendezéseik. 10. rész: A megengedettnél nagyobb nyomás ellen védő biztonsági eszközök követelményei
MSZ EN 15776:2022	Nem fűtött nyomástartó edények. A legfeljebb 15%-os szakadási nyúlású öntöttvasból kialakított nyomástartó edények és a nyomással terhelt részek tervezési és gyártási követelményei
MSZ EN 17124:2022	Hidrogén-üzemanyag. Termékspecifikáció és minőségbiztosítás a gáznemű hidrogént kiszolgáló hidrogén-töltőállomásokhoz. Járművek protoncsere-membrános (PEM-) üzemanyagcellái
MSZ EN 17527:2022	Héliumkrisztátok. A megengedettnél nagyobb nyomás elleni védelem
MSZ EN 308:2022	Hőcserélők. Vizsgálati eljárások a levegő-levegő hővisszanyerő elemek teljesítményének megállapítására
MSZ EN ISO 20519:2022	Hajók és tengeri szerkezetek. Cseppfolyósított földgáz tartalmazó üzemanyagtartályok töltési előírása (ISO 20519:2021)

2. táblázat: Magyar nyelven kiadott szabványok

MSZ EN 13445-2:2021	Nem fűtött nyomástartó edények. 2. rész: Szerkezeti anyagok
---------------------	---

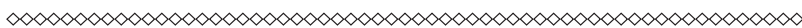
Az MSZ EN 12952-2:2022 jelzetű szabvány (ld. 1. táblázat) magyar nyelvű változatát a bizottság egyeztetve, kiadása 2023-ban várható.

2022. évi ülések

Az MSZT/MB 318 2022-ben nem tartott ülést; két írásbeli szavazási eljárást folytatott le.

2023. évben várható tevékenység

Még nincs elfogadott munkaprogram (2022. decemberében). A következő szabványok közül lenne célszerű kiválasztani, hogy melyik vagy melyek magyar nyelvű változatát finanszíroznák az érdekelt szervezetek, cégek.

MSZT/MCS 903 – Megfelelőségértékelés

2022. évi tevékenység

1. táblázat: Jóváhagyó közleménnyel, angol nyelven bevezetett szabványok

MSZ EN ISO/IEC 17030:2022	Megfelelőségértékelés. A harmadik féltől származó megfelelőségi jelek általános követelményei (ISO/IEC 17030:2021)
MSZ ISO/TS 17033:2022	Etikai nyilatkozatok és az azokat alátámasztó információk. Alapelvek és követelmények

2022. évi ülések

A műszaki bizottság 2022-ben nem tartott ülést.

3. táblázat: Fordításra váró szabványok

MSZ EN 12952-5:2022	Vízcsöves kazánok és segédberendezéseik. 5. rész: A kazán nyomással terhelt részeinek gyártása és kivitelezése
MSZ EN 12952-6:2022	Vízcsöves kazánok és segédberendezéseik. 6. rész: A kazán nyomással terhelt részei gyártásának, dokumentációjának és megjelölésének ellenőrzése
MSZ EN 12952-10:2022	Vízcsöves kazánok és segédberendezéseik. 10. rész: A megengedettnél nagyobb nyomás ellen védő biztonsági eszközök követelményei
MSZ EN 15776:2022	Nem fűtött nyomástartó edények. A legfeljebb 15%-os szakadási nyúlású öntöttvasból kialakított nyomástartó edények és a nyomással terhelt részek tervezési és gyártási követelményei
MSZ EN 17124:2022	Hidrogén-üzemanyag. Termékspecifikáció és minőségbiztosítás a gáznemű hidrogént kiszolgáló hidrogén-töltőállomásokhoz. Járművek protoncsere-membrános (PEM-) üzemanyagcellái
MSZ EN 17527:2022	Héliumkrisztátok. A megengedettnél nagyobb nyomás elleni védelem
MSZ EN 308:2022	Hőcserélők. Vizsgálati eljárások a levegő-levegő hővisszanyerő elemek teljesítményének megállapítására
MSZ EN ISO 20519:2022	Hajók és tengeri szerkezetek. Cseppfolyósított földgáz tartalmazó üzemanyagtartályok töltési előírása (ISO 20519:2021)
MSZ EN ISO 20257-2:2021	Cseppfolyósított földgázhoz használt szerelvények és berendezések. Az úszó LNG-szerelvények kialakítása. 2. rész: Úszó tároló és visszagázosító LNG-szerelvények (FSRU) jellemző kérdései (ISO 20257-2:2021)
MSZ EN 303-5:2021	Fűtőkazánok. 5. rész: Szilárd tüzelőanyagokkal üzemelő, kézi és automatikus táplálású, legfeljebb 500 kW névleges hőteljesítményű fűtőkazánok. Terminológia, követelmények, vizsgálat és megjelölés
MSZ EN 1473:2021	Cseppfolyósított földgázhoz használt szerelvények és berendezések. Szárazföldi szerelvények tervezése
MSZ EN 13445-8:2021	Nem fűtött nyomástartó edények. 8. rész: Alumíniumból és alumíniumötvözetből készült nyomástartó edények kiegészítő követelményei
MSZ EN 13445-6:2021	Nem fűtött nyomástartó edények. 6. rész: Gömbragasztott öntöttvasból kialakított nyomástartó edények és a nyomással terhelt részek tervezési és gyártási követelményei
MSZ EN 13445-5:2021	Nem fűtött nyomástartó edények. 5. rész: Ellenőrzés és vizsgálatok
MSZ EN 13445-4:2021	Nem fűtött nyomástartó edények. 4. rész: Gyártás
MSZ EN 13445-3:2021	Nem fűtött nyomástartó edények. 3. rész: Tervezés
MSZ EN 13445-10:2021	Nem fűtött nyomástartó edények. 10. rész: Nikkel és nikkelötvözetű nyomástartó edények kiegészítő követelményei
MSZ EN 13445-1:2021	Nem fűtött nyomástartó edények. 1. rész: Általános követelmények
MSZ EN 17127:2021	Kültéri hidrogén-töltőállomások hidrogéngáz-üzemanyag tankolására, a művelet leírásával
MSZ EN 1474-2:2021	Cseppfolyósított földgázhoz használt szerelvények és berendezések. Tengeri szállítórendszerek tervezése és vizsgálata. 2. rész: Szállítóművek tervezése és vizsgálata

2023. évben várható tevékenység

A következő szabványok revíziója van folyamatban:

EN ISO/IEC 17020:2012	Megfelelőségértékelés. Ellenőrzést végző különféle típusú szervezetek működésének követelményei
EN ISO/IEC 17024:2012	Megfelelőségértékelés. Személyek tanúsítását végző testületek általános követelményei

Az új szabványtervezeteket várhatóan 2023. június végén bocsátják véleményezésre és szavazásra.

II. Az MSZT ügyvezetésének beszámolója a 2022. évről

A beszámoló, mely az MSZT éves közgyűlésére készült, részletesen – adatokkal is alátámasztva – ismerteti a szabványügyi testület tavalyi működését, eredményeit. A beszámoló a következő linken érhető el:

<https://ds.mszt.hu:5001/fsdownload/WVmhieN8r/Kozgyules>

III. Terminológia-szabvány visszavonása

Szabó József főosztályvezető úr a következő levelet küldte el 2023. májusában a 410-es Műszaki Bizottság tagjainak:

Tisztelt Bizottsági Tag!

Tájékoztatom Önöket, hogy az MSZ 7863:1977 Fémelek ultrahang-vizsgálatának fogalom meghatározásai szabvány visszavonási szándékára érkezett visszajelzések alapján a műszaki bizottság nem ellenzi a visszavonást.

Az MSZ 7863:1977 Fémelek ultrahangvizsgálatának fogalom meghatározásai visszavonását a Szabványügyi Tanács elé terjesztem jóváhagyásra.

Az MSZ 7863:1977 helyett alkalmazható a korszerű MSZ EN ISO 5577:2017 Roncsolásmentes vizsgálat. Ultrahangos vizsgálatok szakszótára szabvány. Bízom abban, hogy az MSZ EN ISO 5577:2017 magyar nyelvű változatának kiadására az érdekeltek előteremtik a fedezetet.

VI. Szabvány szövegének megváltozása

A mindannyiunk számára fontos „17025”-ös szabvány magyar szövegét – egy észrevétel és az azt követő bizottsági vélemények nyomán – az MSZT módosította.

A szabvány hivatkozási száma, címe	A hiba helye	Nyomatva	Helyesen
MSZ EN ISO/IEC 17025:2018 Vizsgáló- és kalibráló laboratóriumok felkészültségének általános követelményei (ISO/IEC 17025:2017)	16. oldal 5.1. szakasz	A laboratóriumnak jogi személynek vagy egy jogi személy meghatározott részének kell lennie, amely jogilag felelős a laboratóriumi tevékenységéért. MEGJEGYZÉS: Ennek a dokumentumnak az alkalmazásakor a kormányzati laboratórium a kormányzati jogállása alapján jogi személynek minősül.	A laboratóriumnak jogalannak vagy egy jogalany meghatározott részének kell lennie, amely jogilag felelős a laboratóriumi tevékenységéért. MEGJEGYZÉS: Ennek a dokumentumnak az alkalmazásakor a kormányzati laboratórium a kormányzati jogállása alapján jogalannak minősül.

A változtatás nem szörszálhasogatás, ugyanis így már az egyéni vállalkozók (akik nem minősülnek a magyar jogrend szerint jogi személynek) által működtetett laboratóriumokra is kiterjed a szabvány hatálya.

Skopál István

MAROVISZ képviselő az MSZT-ben

NEKROLÓG - OBITUARY

V. V. Panasyuk (1926-2023)

A világhírű ukrán mechanikai iskola ikonikus alakjának elvesztéséről kaptam a következő értesítést Lvivből a déli órákban „With great regret, I inform you that Professor Panasyuk passed away this morning, 17th July 2023”. A továbbiakról a tegnapi napon (07.20.-án) pedig már így értesültem „The funeral of Prof. Panasyuk is today and now I am going to this event”.

Volodimir Vaszilovics PANASYUK 1926. február 26-án született az akkor még Lengyelország Lublin régiójában fekvő Kraśnikban. Egyetemi tanulmányait a szülőhelyétől mintegy 250 km-re fekvő, a történelmi viharokban a Lemberg, Lvov vagy Lviv neveket hordozó város 1661-ben alapított Ivan Franko Állami Egyetem Matematika-Fizika Karán végezte 1947-1951 között. Ezt követő továbbképzésre került abba az intézetbe (1951-1954), majd fiatal kutatónak (1954-1962), osztályvezetőnek (1962-től), később igazgatónak (1971-től), amely életének, nemzetközi hírnevet kivívó szakmai tevékenységének egészen haláláig igazán elismerésre méltó keretet adott. A szakmailag és emberileg kialakult ukrán-magyar,

Lviv-Miskolc vagy Kijev-Miskolc kapcsolatokat sok-sok szempont lehetne értékelni. A regionális együttműködés egyik mutatója lehet az is, hogy a Csernobilban 1986. április 26-án 0:23-kor bekövetkezett események 20. évfordulóján Miskolcon szerveztünk nemzetközi részvételű szakmai rendezvényt, vagy, hogy az Ukrán Tudományos Akadémia alapításának Centenáriumán Lvivben tarthattam előadást a Nyugat-Ukrajna és Magyarország közötti műszaki együttműködés eredményeiről. Sorolni lehetne továbbá mindazon rendezvényeket, eseményeket, történéseket,

amelyek az érintett földrajzi terület szakmai egyedeiből olyan közösséget formált, amelynek egyik oldalán az aktív résztvevője a közel egy évszázadot meg- és átélt képviselője V. V. Panasyuk professzor volt. Meggyőződéssel hiszem és vallom, hogy a közös élmények, események nem zuhanhatnak a feledés sötét vermébe, azokat célszerű az utánunk jövő generáció(k) „információs asztalára tenni”. E célt szolgálja következő lapszámomban megjelenő részletesebb nekrológ.

Tóth László